

ความสำคัญของปัญหา

เป็นที่ยอมรับกันว่าพฤติกรรมเบี่ยงเบน (deviant behavior) มักจะนำไปสู่การกระทำผิด อันเป็นสิ่งที่ได้รับจากการเรียนรู้ (learning) จากกลุ่มขนาดเล็กที่มีความใกล้ชิดสนิทสนมกัน กลุ่มเหล่านี้จะเป็นที่มาของทัศนคติขั้นมูลฐานที่สามารถมีต่อสิ่งต่าง ๆ ถ้าเด็กหรือเยาวชนได้รับการเรียนรู้แต่แบบแผนที่สนับสนุนส่งเสริมการกระทำผิดก็ไม่สามารถหันไปจากผู้ที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปได้ นักวิชาการต่างเน้นบทบาทของครอบครัวและกลุ่มเพื่อนว่ามีอิทธิพลสูงในการตัดสินใจว่า บุคคลจะมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนในทางที่เป็นภัยต่อสังคมหรือไม่ ปัจจัยอื่น ๆ เช่น ละแวกบ้าน สถานศึกษา สื่อมวลชน และฐานะทางเศรษฐกิจก็มีส่วนด้วยเช่นกัน

การกระทำผิดส่วนหนึ่ง อาจจะเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้าง เช่น การขยายของเมือง (urbanization) ทำให้สถานภาพของบุคคลและครอบครัวเปลี่ยนแปลงไปด้วย ระบบค่านิยมของสังคม (social value) มีแนวโน้มที่จะทำให้บุคคลเลือก "ชอบ" "ไม่ชอบ" ถ้ายกคณายังสามารถของสังคม อันเป็นผลให้สมาชิกของสังคมสามารถจำแนก (discrimination) ประเมิน (evaluation) และเลือกสิ่งหนึ่งสิ่งใดจากกระบวนการสัมพันธ์ทางสังคม (social association) ธรรมชาตินิยมประเพณีจะเป็นผลของระบบค่านิยมทางสังคมที่กำหนดแนวทางความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันในสังคม นอกจากนี้ค่านิยมทางสังคมยังมีลำดับที่มีความแตกต่างกัน อาจจะสังเกตได้จากระดับความรุนแรงของการ "ให้ดู" "ให้โทษ" ในกรณีที่มีการอุปโลมตามหรือฝ่าฝืนบรรทัดฐานของสังคมนั้น ๆ

เด็กวัยรุ่นในปัจจุบัน มักนำเอาความคิดเห็นและทัศนคติต่าง ๆ ที่ได้รับจากสื่อมวลชนมาเป็นแบบอย่างมากที่สุด ดังเช่น การแต่งกาย ทรงผม การพูดจากท่าทาง การเลียนแบบ บุคคลที่มีชื่อเสียงในสังคม เช่น นักร้อง นักแสดง นักกีฬา และบุคคลอื่น ๆ เป็นต้น บุคคลดังกล่าวถือว่าเป็นบุคคลสำคัญ (significant others) ที่มีอิทธิพลต่อการแสดง

พฤติกรรมทั้งในทางที่ดีและไม่ดี โดยเฉพาะ "วัยรุ่น" ทางจิตวิทยาถือว่าเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงมากที่สุดช่วงหนึ่งของพัฒนาการมนุษย์ วัยรุ่นจะมีความคิดเพื่อตน ต้องการอิสระ และสามารถเรียนรู้การเปลี่ยนแปลงแบบบุคคลที่พึงพอใจได้อย่างรวดเร็วโดยมีสื่อต่าง ๆ เป็นตัวเร่ง (stimulate) ให้เกิดพฤติกรรมขึ้น นอกจากนี้ การกระทำใด ๆ ก็ตาม เป็นการแสดงให้เห็นวิถีทางการเจริญเติบโตอันเป็นผลสะท้อนของการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายจากวัยเด็กเข้าสู่วัยรุ่น (adolescence) อิทธิพลของการเปลี่ยนแปลงนี้ ก่อให้เกิดผลกระทบทางด้านอารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ความคิดต่าง ๆ การแสดงออกส่วนใหญ่จะเป็นดังนี้ให้รับรู้ว่าเป็นลักษณะพื้นฐานความต้องการของวัยรุ่น ทั้งเช่น ความต้องการอิสระ ความต้องการความอบอุ่น ความต้องการการยอมรับ ความต้องการแสดงให้เห็นว่าตนเองมีความสามารถทัดเทียมกับผู้อื่น วัยรุ่นจึงขาดความแรงกล้ามีความภาคภูมิใจ และกล้าไปมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับกลุ่มเพื่อนมากขึ้น แม้ว่ากระทำบางสิ่งบางอย่างจะขัดกับศีลธรรม กฎระเบียบและขนบธรรมเนียมประเพณีซึ่งผู้ใหญ่ไม่ยอมรับ แต่ถ้ากลุ่มเพื่อนเห็นพ้องและสนับสนุนด้วยแล้ว วัยรุ่นก็จะไม่คำนึงถึงความถูกผิดหรือ ผลที่จะเกิดขึ้นตามมาในภายหลัง การกระทำดังกล่าวจะเป็นอาการตอบสนอง (response) ต่อปัญหาของเด็กวัยรุ่นแต่ละคน เช่น เด็กวัยรุ่นขาดความอบอุ่นในครอบครัว เด็กวัยรุ่นก็จะหาทางออกโดยการออกไปคบหาสมาคมกับเพื่อนนอกบ้าน และในขณะที่เดียวกัน ก็อาจจะสร้างขนบนิยมในกลุ่มเพื่อนขึ้นมาใหม่ (subculture) เพื่อเป็นการแก้ปัญหาของตนเอง ในลักษณะเช่นนี้ทางจิตวิทยาสังคมก็ถือว่าเป็นการเสริมแรงให้ตนเอง หรือการกระทำนั้นไม่ใช่เป็นสิ่งที่ไม่ดี (technique of neutralization) ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล กลไกต่าง ๆ เด็กวัยรุ่นนำมาใช้เป็นการแสดงให้เห็นความสมเหตุสมผลในการแสดงพฤติกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งพฤติกรรมที่ขัดต่อบรรทัดฐานของสังคม แนวโน้มลักษณะการกระทำของเด็กวัยรุ่นจะมากหรือน้อยขนาดไหน ผู้วิจัยมีความเชื่อว่ากรอบทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่าง (Differential Association Theory) สามารถนำมาใช้อธิบายได้ เด็กวัยรุ่นมักจะมีความสัมพันธ์กับกลุ่มปรูมภูมิที่แสดงออกถึงแบบอย่างของแบบแผนความประพฤติทั้งในทางที่ดีและไม่ดีละกันไป ลักษณะความประพฤติจะเป็นแบบใดจึงขึ้นอยู่กับอิทธิพลของเพื่อนและกลุ่มว่าจะถูกชักจูงให้มีพฤติกรรมเช่นนั้นไปในรูปใด (เสริน, 2523:426) สิ่งแวดล้อมจึงนับได้ว่ามีอิทธิพลทำให้ชีวิตของเด็กวัยรุ่นที่อยู่ในสังคมนั้น ๆ นั้นเองไปในทางหนึ่งทางใดได้ เด็กวัยรุ่นที่คบเพื่อนมีความประพฤติไม่ดี ทบค้ำทั้งทาง

บ้านโดยเฉพาะบิดามารดาไม่มีเวลาในการอบรมขัดเกลา (socialization) เพราะต้องออกไปประกอบอาชีพนอกบ้าน โอกาสที่เด็กวัยรุ่นจะกระทำผิดจึงมีมากกว่า

นอกจากนี้ มีข้อสังเกตที่ว่าสถาบันการศึกษาเป็นสถาบันที่มีโอกาสสร้างประสบการณ์ที่ไม่ดีให้แก่เด็กวัยรุ่นได้อย่างไรบ้าง ทั้งนี้มักจะมองปัญหาว่า การอบรมปลูกฝังบุคลิกภาพทุกกระทำโดยสถาบันศึกษามากขึ้น คือ แบ่งภาระหน้าที่ของครอบครัวตั้งแต่วัยเด็ก (formative years) ถือเป็นระยะที่มีความสำคัญมาก คือ ช่วงก่อนรู้ความและหลังรู้ความเป็นช่วงวิกฤติมาก สถาบันการศึกษาจึงมีหน้าที่แทนสถาบันครอบครัวในการอบรมสั่งสอน กฎเกณฑ์ที่ยึดถืออาจมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับผู้รับผิดชอบในสถาบันนั้น ๆ มีข้อจำกัด (qualified) ขนาดไหน

จากประเด็นดังกล่าว เป็นที่ถกเถียงกันในกลุ่มนักการศึกษาเป็นอย่างมากว่า สถาบันการศึกษาควรจะเน้นการสอนทางด้านจริยธรรม กับการสอนหนังสือมากน้อยขนาดไหน ส่วนใหญ่มีข้อคิดเห็นว่า ควรมีหน้าที่รับผิดชอบแทนสถาบันครอบครัว หรือผู้ที่ทำหน้าที่ควรเป็นบุคคลอีกกลุ่มหนึ่งที่แตกต่างจากครูผู้สอนหรือไม่ เพราะนอกจากจะเป็นเรื่องการพัฒนาบุคลิกภาพแล้วสถาบันการศึกษายังเป็นสถาบัน ที่เด็กนักเรียนสามารถรับสิ่งชกเซพที่ชกจากบ้านได้ ถ้ามองในแง่ที่สถาบันการศึกษาจะเป็นแหล่งที่ช่วยแก้ไขปัญหาคงบ้าน คือ นักเรียนได้มีครูที่ เพื่อนที่ ถ้ามองในแง่ร้ายนักเรียนอาจจะโชคร้ายที่มาได้รับประสบการณ์ที่ไม่ดีในสถาบันการศึกษา ความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการเรียน ก็มีผลต่อการกระทำผิดเช่นกัน พวกกลุ่มทฤษฎีวิชนธรรมรอง (subculture theory) กล่าวว่า เด็กนักเรียนที่ล้มเหลวจากการศึกษามักจะแยกตัวออกมา เช่น แยกตัวออกจากโรงเรียนที่ดี มาอยู่ในโรงเรียนที่ไม่ดี เป็นต้น

นอกจากนี้สถาบันการศึกษา อาจจะถูกมองว่าไม่ได้ช่วยพัฒนาบุคลิกภาพของนักเรียน คือ เป็นสถาบันที่มุ่งเน้นทางด้านวิชาการ ชกตัวอย่างที่ดี ปัญหาในขณะนี้พบว่า บิดามารดาที่มีบุตรอายุยังน้อย มักจะนิยมไปฝากเลี้ยง ณ สถานเลี้ยงเด็ก หรืออาจจะเนื่องจากความจำเป็นอื่น ๆ ที่จะต้องกระทำเช่นนั้น ในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก ที่เลี้ยงอาจจะเป็นแบบอย่างที่ดีหรือไม่ดีสำหรับเด็กก็ได้ รวมถึงเด็กที่ต้องอยู่กับพี่เลี้ยงที่บ้านด้วย ในบางครั้งอาจจะก่อให้เกิดปัญหาได้โดยคาดไม่ถึง คือ สถาบันการศึกษามีได้เป็นสาเหตุโดยตรงที่ทำให้เกิดปัญหา แต่สถาบันการศึกษาต้องมาทำหน้าที่แทนสถาบันครอบครัวด้วยอีกหน้าที่หนึ่ง

สิ่งแวดล้อมที่ไม่ดีทั้งภายนอกและภายในสถานการศึกษา มักจะเกี่ยวข้องกับ การอธิบาย "การเรียนรู้สิ่งไม่ดีจากสิ่งแวดล้อม" เช่น ในเมืองไทยมีสถานการศึกษา บางแห่งจะรับนักเรียนที่มีความประพฤติไม่ดีเข้าศึกษา ฉะนั้นนักเรียนจึงมีโอกาสที่จะตั้งกลุ่ม (gang) ขึ้นมาได้นั่นคือ มีส่วนที่จะทำให้นักเรียนได้มีโอกาสเรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะการถ่ายเทค่านิยมที่เป็นปฏิปักษ์คือสังคม เช่น เด็กนักเรียนที่ติดยา เสพติด สูบบุหรี่ สูบคัญชา ดื่มสุรา เล่นการพนัน หรือหลบหนีการเรียน เป็นต้น

ในแง่ของสิ่งแวดล้อมนอกโรงเรียน ถ้าโรงเรียนตั้งอยู่ในย่านบันเทิงธุรกิจ สถานบริการ สภาพแวดล้อมดังกล่าวอาจจะเป็นสิ่งเร้าที่จะทำให้นักเรียนขาดความสนใจ ในการศึกษาเล่าเรียน เป็นผลทำให้นักเรียนหนีเรียน อันเป็นบันไดเริ่มต้นของเด็กเกเร หรือติดยาเสพติด ในปัจจุบันนี้สถานบริการกึ่งโลก เทก คิวลิ่ง เป็นแหล่งศูนย์รวมเด็กวัยรุ่นและ เป็นแหล่งที่เปิดโอกาสให้นักเรียนกระทำผิดมากที่สุด (ตามข่าวหนังสือพิมพ์ที่ปรากฏไม่เว้น แต่ละวัน) และเป็นแหล่งที่บุคคลหลาย ๆ ฝ่ายกำลังให้ความสนใจ

อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยเห็นว่าในโรงเรียนมีปัญหาลึกซึ้งมากมายโดยเฉพาะปัญหา "การไร้ยาเสพติดในสถานศึกษา" อันถือได้ว่าเป็นปัญหาที่จะมีผลกระทบต่อการสร้าง สังคมส่วนรวมมากที่สุดปัญหาหนึ่ง ในสังคมเมืองการแพร่กระจายทางวัฒนธรรมเป็นไปได้อย่าง รวดเร็วมากโดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มวัยรุ่น ซึ่งล้วนแต่เป็นภาพสะท้อนให้เห็นการ เปลี่ยนแบบอย่างคึก สิ่งเหล่านี้อาจจะเป็นทางนำไปสู่การกระทำที่ไม่เหมาะสมหรือการกระทำ ผิดต่อไปได้

กลุ่มเพื่อนเป็นปรากฏการณ์ที่สำคัญอย่างหนึ่งของการศึกษาพฤติกรรมเมียงเบน Eynon พบว่า การกระทำผิดของเด็กส่วนใหญ่มีเพื่อนกระทำผิดด้วย Hirschi ได้ทำ การศึกษา พบว่า เด็กเกเรส่วนใหญ่มีเพื่อนเป็นเด็กเกเรด้วย ประมาณ 3 ใน 4 ของนักเรียน ที่มีเพื่อนสนิทกระทำผิดตั้งแต่ 4 คนขึ้นไปเด็กจะกระทำผิดด้วย Reckness แสดงความเห็น ว่า การคบเพื่อน (ประพฤติกินไม่ดี) เป็นพลังผลักดันที่สำคัญที่สุดในการก่อให้เกิดปัญหาเด็ก กระทำผิด นักสังคมวิทยาที่ยึดแนวทฤษฎี "การคบหาสมาคมที่แตกต่าง" ให้คำอธิบายว่า ก่อน ที่เด็กจะคบเพื่อนที่มีความประพฤติไม่ดี ความโน้มเอียงที่จะกระทำผิดความผิดยังไม่ มี ภายหลังจากได้คบเพื่อนที่มีความประพฤติไม่ดีแล้ว จึงได้เรียนรู้ทัศนคติ ค่านิยมและทักษะที่โน้มนำ

จิตใจให้กระทำความผิด ยังมีนักสังคมวิทยาบางคนที่เห็นว่าการคบเพื่อนประพศิไม่มีดีไม่ได้ มีความสัมพันธ์อย่างแท้จริงกับการกระทำความผิด ทั้งนี้เพราะการคบเพื่อนไม่ดี และการกระทำความผิดอาจจะเป็นผลของปัจจัยที่สาม จึงทำให้เห็นว่าการคบเพื่อนประพศิไม่มีดี เป็นเหตุและการกระทำผิดเป็นผล ปัจจัยที่สาม คือ "การไม่มีอะไรจะได้ออกจากการประพศิ ทั่วๆไป" Korn and McCorkle เสนอว่า เด็กกระทำผิดต้องขึ้นอยู่กับ "การยอมรับจากคนอื่นบางคน" อย่างเหลือคณในที่นี่คือ เพื่อนเกเรนั่นเอง หมายความว่า เพื่อนเกเรมีอิทธิพลเหนือจิตใจของเด็กที่กระทำผิดนับเป็นสิ่งที่นักวิชาการสนใจศึกษากันมาก Kvaraceus and Miller ทำการศึกษาในทำนองเดียวกัน พบว่า การกระทำผิดมีลักษณะส่วนตัว บางอย่างที่ทำให้เขาต้องยอมให้กลุ่มเพื่อนรุ่นราวคราวเดียวกันมีอิทธิพลเหนือเขา (อ้างใน เสรีน ปุณณะหิตานนท์, 2527) การคบเพื่อนจึงถือเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของชีวิตเด็กวัยรุ่น วัยรุ่นชอบรวมกลุ่มกับเพื่อนที่มีอายุรุ่นราวคราวเดียวกันไม่ว่าจะอยู่ในโรงเรียนหรือละแวกบ้าน เพราะเป็นวัยที่เด็กต้องการหาเอกลักษณ์ของตน ถ้าหากวัยรุ่นมีโอกาสเข้าไปอยู่ในกลุ่มเพื่อนที่มีความประพศิดี เพื่อนในกลุ่มก็จะชักจูงไปในทางที่ดี แต่ถ้าเข้าไปอยู่ในกลุ่มเพื่อนที่มีความประพศิไม่ดี ก็มีโอกาที่จะถูกชักจูงไปในทางที่ไม่ดีได้มากกว่าโดยเฉพาะ เรื่องของการกระทำตามกัน หรือการเลียนแบบอย่างกัน การเรียนรู้จึงเกิดขึ้นระหว่างการคบหาสมาคมในกลุ่มที่มีความใกล้ชิดสนิทสนม การกระทำตามแบบอย่างจึงมีทั้งการปฏิบัติตามและการละเมิดกฎระเบียบหรือกฎหมาย (Sutherland & Cressey, 1966 : 81) ร.ท.ท.สุพจน์ จักขุพิสัย (2521) ทำการศึกษาพบว่า การคบเพื่อน และการยอมรับของเพื่อนในทางเสื่อมเสีย เป็นสิ่งผลักดันให้เกิดประพศิไม่เหมาะสมกับสภาพของการเป็นนักเรียนเช่นเดียวกับ อธิชา ลิ้มปโยสย์ (2521) ทำการศึกษาลักษณะกลุ่มเพื่อน พบว่าการคบเพื่อนไม่ดีเป็นสาเหตุทำให้เกิดกระทำผิด นายแพทย์ณ แสงสิงแก้ว และคณะ (2518) ได้สำรวจนักเรียนไทยศึกษาพบว่า นักเรียนที่ศึกษาเสพศิมีเพื่อนที่ศึกษาเสพศิมากกว่าเพื่อนที่ไม่ศึกษาเสพศิ ศาสตราจารย์ ดร.เสรีน ปุณณะหิตานนท์ (2517) ทำการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับปัญหาเสพศิให้โทษในประเทศไทยพบว่า การไ้ชยาเสพศิครั้งต่อไป ภายหลังจากการทดลองใจแล้ว เนื่องจากอิทธิพลจากความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมมากกว่าจะเกิดจากความพึงพอใจหรือเห็นประโยชน์โดยตรงของยาเสพศิ นักเรียนนักศึกษาและสมาชิกในครัวเรือนมักมีประสบการณ์กับกัญชาเป็นครั้งแรก และผู้ที่ไ้ชยาเสพศิมักจะมีเพื่อนที่ไ้ชยาเสพศิเหมือนกัน

กลุ่มเพื่อน โดยเฉพาะกลุ่มเพื่อนสนิทจะเป็นปรากฏการณ์ที่สำคัญอย่างหนึ่งของการศึกษาพฤติกรรมเบี่ยงเบนได้เป็นอย่างดี เพราะจากสภาพสังคมปัจจุบันเด็กวัยรุ่นจะใช้เวลาอยู่นอกบ้านและอยู่กับเพื่อนมากกว่าบิดามารดา โอกาสที่เด็กวัยรุ่นจะเรียนรู้สิ่งที่ผิดจากเพื่อนสนิทและคบหาสมาคมด้วยจึงน่าจะมีผลกระทบมากกว่าบิดามารดา นอกจากนี้บิดามารดาที่ไม่พยายามทำความเข้าใจปัญหาของวัยรุ่น ย่อมจะทำให้วัยรุ่นออกไปคบหาสมาคมกับกลุ่มเพื่อนจากรายงานผลการตรวจพบนักเรียนนักศึกษาที่ประพฤติตนไม่เหมาะสมกับสภาพและวัย⁽¹⁾

ระหว่างปีการศึกษา 2522 - 2528 กองสารวัตรนักเรียน กรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ปรากฏทั้งการวางต่อไปนี้

(1) ความประพฤติไม่เหมาะสมกับสภาพและวัย หมายถึงลักษณะความประพฤติที่ถูกกำหนดขึ้น และตราไว้ในกฎกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 2 แก้ไขเพิ่มเติม ออกตามความประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 132 พ.ศ. 2515 ถือเป็นกฎหมายที่ใช้ควบคุมสังคมสำหรับนักเรียนนักศึกษา ฉบับหนึ่ง มีอำนาจในการควบคุมความประพฤตินักเรียนนักศึกษา ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ให้มีความประพฤติอยู่ในระเบียบวินัย จารีตประเพณี และวัฒนธรรมอันดีของไทย ผู้ที่มีหน้าที่ดูแลคุ้มครองความประพฤตินักเรียนนักศึกษา ให้ปฏิบัติตามกฎกระทรวงดังกล่าวข้างต้น ก็คือเจ้าหน้าที่สารวัตรนักเรียนและนักศึกษา กองสารวัตรนักเรียน กรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ผู้ที่สนใจสามารถหารายละเอียดอีกอ่านได้จากหนังสือคู่มือสารวัตรนักเรียน

ตาราง 1 แสดงลักษณะความประพฤติไม่เหมาะสมของนักเรียนในเขต
กรุงเทพมหานคร ระหว่างปีการศึกษา 2522 - 2528

ลักษณะความประพฤติไม่เหมาะสม	ปีการศึกษา / ราย						
	2522	2523	2524	2525	2526	2527	2528
หลวมที่แถวเรียน	2938	2321	1769	2105	1002	2070	1928
แต่งกายไม่ถูกต้องระเบียบ	572	383	289	316	173	285	199
เที่ยวเตร่ในเวลาเรียน	1085	709	802	1239	520	1215	1147
เล่นการพนันอิเล็กทรอนิกส์/สนุกเกอร์	345	420	535	521	367	563	183
ประพฤติผิดในทางงูสุสาว	200	135	137	212	70	109	95
จ้องสุรา/เบียร์/สูบบุหรี่	202	67	89	80	61	25	48
ตรวจตามสารเสพติด	194	501	163	486	35	376	26
จับกลุ่มมั่วซุ่ม	281	-	-	-	47	13	8
แต่งงูวราจไม่สุภาพ	5	8	-	3	-	17	15
พกอาวุธ	58	58	111	888	85	48	35
เล่นโบว์ลิ่ง	-	156	364	303	171	-	-
เล่นสเก็ต	-	-	-	-	-	243	141
ก่อการทะเลาะวิวาท	16	66	308	118	61	41	39
เล่นการพนันตู้ไฟฟ้า	-	-	78	58	68	185	2
รวม	5702	4323	4282	5053	2649	4723	3932

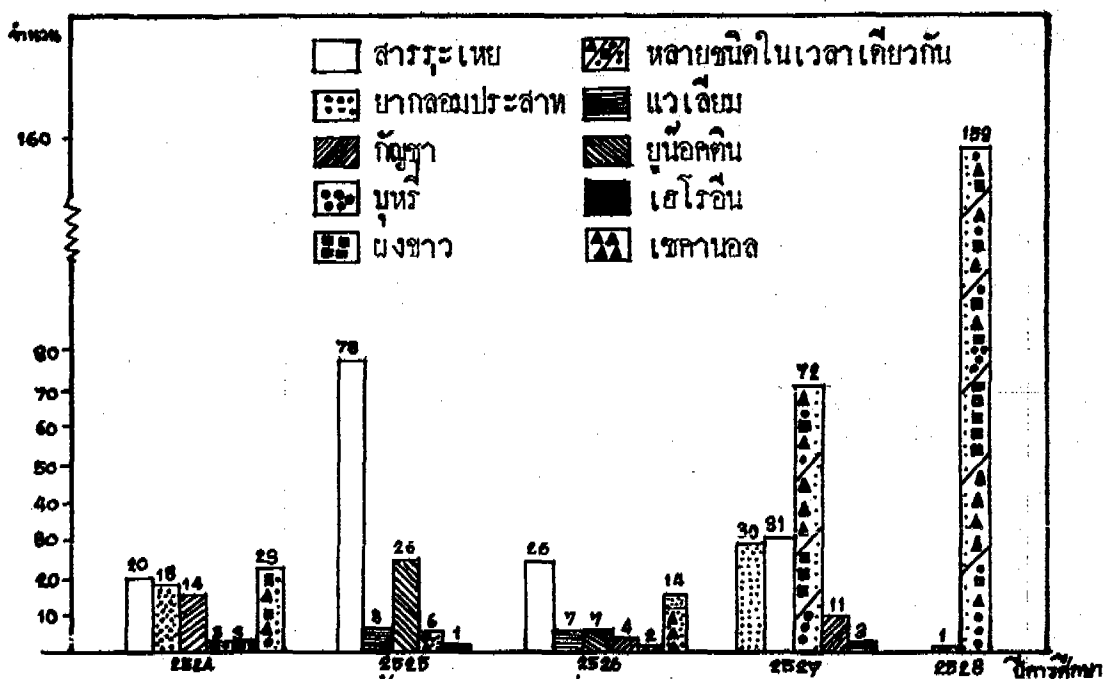
(ที่มา : งานแนะแนวและวิจัย ฝ่ายวิกรากษ กองสารวัตรนักเรียน)

(*)

เหตุที่ตัว เลขสถิติลดลง เพราะเนื่องจากไม่ได้รับผลการตรวจปีสภาวะจากห้อง
ปฏิบัติการทางเคมี

จากสถิติข้างต้น แสดงให้เห็นลักษณะการประพฤตินักเรียน
นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครทั้งหมด 14 ลักษณะ ในจำนวนดังกล่าวแสดงให้เห็นเกี่ยวกับ
สัดส่วนของการประพฤตินักเรียนที่ไม่เหมาะสมพบมากที่สุดคือ การหลบหนีการเรียน การเที่ยวเตร่
ในเวลาเรียน การแต่งกายไม่เรียบร้อยหรือผิดระเบียบ ความล่าช้า แม้ว่าจำนวนนักเรียน
นักศึกษาดังกล่าวที่เจ้าหน้าที่สารวัตรนักเรียนนักศึกษาตรวจพบจะไม่ใช่จำนวนจริงของกลุ่ม
ประชากรที่ประพฤตินักเรียนที่ไม่เหมาะสมทั้งหมดก็ตาม ซึ่งในความเป็นจริงก็ยังไม่สามารถที่จะตอบ
ได้ว่ามีจำนวนเท่าไรกันแน่ นอกจากจะใช้การประมาณค่าทางสถิติ อย่างไรก็ตามสิ่งที่ควรนำ
มาพิจารณาและน่าสนใจมากกว่าก็คือ จะมีวิธีการอย่างไรในการที่จะสร้างภูมิคุ้มกันมิให้นักเรียน
นักศึกษามีโอกาสกระทำความผิดใก้ช้อยที่สุดในอนาคต โดยเฉพาะปัญหาที่น่าหนักใจมากที่สุด
คือ ปัญหาการใช้ยาเสพติดในหมู่นักเรียนนักศึกษา อันเป็นปัญหาที่นอกจากจะเป็นเรื่องของการ
กระทำผิดกฎกระทรวงศึกษาธิการออกตามความประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 132 แล้ว การใช้
ยาเสพติดบางชนิดยังเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา และเป็นการทำลายความมั่นคง
ของประเทศชาติอีกด้วย จากการศึกษาทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับปัญหายาเสพติดประมาณ 60 เรื่อง
ได้มีการศึกษาค้นคว้ากันหลายแง่มุมและหลายสาขาวิชา เมื่อสืบกว่าปีที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันนี้ ผล
จากการสำรวจพบว่าผลงานส่วนมากเป็นการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน และลักษณะทางประชากร
เป็นการศึกษาเชิงการสำรวจ ผลงานดังกล่าวสามารถจำแนกออกเป็นหมวดหมู่ดังนี้คือ ก้าน
นโยบายและกฎหมายประมาณ 5 เรื่อง ก้านปราบปรามยาเสพติดประมาณ 8 เรื่อง ก้าน
ป้องกันยาเสพติดประมาณ 13 เรื่อง และก้านการป้องกันและกำจัดพืชเสพติดประมาณ 4
เรื่อง เป็นต้น (ส่วนก้านงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2526) ผลงานดังกล่าวศึกษา
ข้อมูลในลักษณะเบื้องต้นและตามสาขาวิชา เป็นผลงานขององค์กรของรัฐเป็นส่วนใหญ่ จุก
มุ่งหมายเพื่อหาทางป้องกัน แคล้ไซ และฟื้นฟู แต่ทำไมแนวโน้มการแพร่ระบาดของการใช้
ยาเสพติดในหมู่นักเรียนนักศึกษายังคงปรากฏอยู่ เป็นไปไ่ไหนหรือไม่ว่า ภาพสะท้อนของการ
ศึกษาเป็นการศึกษาในแง่โครงสร้างลักษณะทางประชากร ผลงานดังกล่าวสามารถนำมาใช้
ได้กับบางกลุ่มเท่านั้น จากผลงานทางวิชาการประมาณ 60 กว่าเรื่องน่าจะส่งผลกระทบต่อ
การแพร่ระบาดของการใช้ยาเสพติดลดน้อยลงมากกว่าจะมีอัตราเพิ่มมากขึ้น จากเหตุผล
เบื้องต้นจึงต้องการศึกษากการแพร่ระบาดของการใช้ยาเสพติดในหมู่นักเรียนนักศึกษาใน
แง่ของกระบวนการ โดยอาศัยกรอบทฤษฎีทางจิตวิทยาสังคมมาประกอบการศึกษา และหา
คำตอบในครั้งนี

ในฐานะที่ผู้วิจัยมีส่วนเกี่ยวข้องกับหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการดูแลคุ้มครองความ
 ประพฤติของนักเรียนนักศึกษา ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ มิให้ประพฤติก่อนนำไปสู่การ
 กระทำความผิดและส่วนหนึ่งของหน้าที่ก็คือ การหาภูมิคุ้มกันเพื่อนำมาใช้ในเชิงปฏิบัติการ
 เป็นการป้องกันมิให้นักเรียนนักศึกษานองผิด การศึกษาในแง่กระบวนการจึงเป็นการศึกษา
 ในระดับจุลภาคที่ผู้วิจัยคาดว่าจะสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้โดยตรง เพราะปัญหาสาเหตุ
 จำเป็นที่จะต้องเน้นการให้ความช่วยเหลือและแก้ไขในระดับบุคคลและกลุ่มขนาดเล็กซึ่งน่าจะ
 ได้ผลระดับหนึ่ง แต่ถ้าหากมีการป้องกันในระดับมหภาคและจุลภาคพร้อม ๆ กันแล้ว น่าจะเป็น
 การส่งเสริมผลกระทบบ้างกันและกันมากกว่า ที่จะมุ่งเน้นไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง การแพร่
 ระบาดของยาเสพติดในสถานศึกษาจะพบในเด็กนักเรียนระดับมัธยมศึกษาทั้งสายสามัญและสาย
 อาชีวภาคที่สุด แนวโน้มเกี่ยวกับรูปแบบของการใช้ยาเสพติดจะมีการเปลี่ยนแปลงจากการใช้
 ยาเสพติดชนิดโคเคนชนิดหนึ่งโดยเด็กชาย (2) มาเป็นการใช้ยาเสพติดมากกว่าชนิดหนึ่งขึ้นไป
 เป็นอัตราส่วนค่อนข้างมาก (3) ดังแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิเปรียบเทียบการใช้สารเสพติดในหมู่นักเรียนนักศึกษา จำแนกตามชนิด
 ของการใช้สารเสพติด (ที่มา: ฝ่ายสารเสพติด กองสารวัตรนักเรียน)

(2) ชนิดของยาเสพติด แบ่งตามฤทธิ์ของยาที่มีต่อร่างกายแล้ว แบ่งได้ดังนี้

1. ออกฤทธิ์กดประสาทส่วนกลางและกดประสาทส่วนอื่น ๆ (Depressants)

เช่น มึน อนุพันธ์ของมึน มอร์ฟีน เฮโรอีน ยาเสพติดสังเคราะห์ ไฟเซฟโคโค เพธิดีน ฯลฯ
 พวกมีฤทธิ์กดประสาทอื่น ๆ มีชื่อเรียกทางตัวยากันนี้

จากแผนภูมิแสดงให้เห็นภาพการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการใช้ยาเสพติดของนักเรียนส่วนหนึ่งที่ตรวจพบ เป็นข้อมูลที่ได้จากนักเรียนมัธยมศึกษาที่เรียนอยู่สถานศึกษาต่าง ๆ ในเขตกรุงเทพมหานคร จากปีการศึกษา 2524 สังเกตได้ว่าการใช้ยาเสพติดของนักเรียนคือ สารระเหย ยากล่อมประสาท กัญชา และใช้ยาเสพติดหลาย ๆ ชนิดในเวลาเดียวกัน มีสัดส่วนค่อนข้างใกล้เคียงกันไม่มีความแตกต่างกันมากนักปีการศึกษา 2525 พบว่านักเรียนหันมาให้ความสนใจเกี่ยวกับสารระเหยอย่างเด่นชัด รองลงมาคือ ยูนอกติน ปีการศึกษา 2526 ยังปรากฏภาพของการใช้สารระเหยเป็นอันดับแรก แต่ในปีการศึกษา 2527 ผลปรากฏว่า นักเรียนหันความสนใจมาใช้ยาเสพติดหลายชนิดในเวลาเดียวกันมากที่สุด และไม่มี ความแตกต่างกันในปีการศึกษา 2528 จากจำนวนนักเรียนที่พบว่าใช้ยาเสพติด 160 ราย

<u>ชื่อตัวยา</u>	<u>ชื่อสีแดง</u>
เพนโตมามีน โซเดียม โซเดียม	สีแสดจึกเกิดสีเหลือง (แคบซูลสีเหลือง)
ชาโคมารีน โซเดียม	เหล้าแห่งปีศาจแดง (แคบซูลสีแดง)
แอมโมมารีน โซเดียม	นกสีฟ้า (แคบซูลสีฟ้า)
พวกปนกันหลายชนิด	สายรุ้ง

2. ออกฤทธิ์กระตุ้นประสาทและสมอง (Stimulant) เช่น โคคา โคลเคน แอมเฟตามีน และกระท่อม เป็นต้น

3. ออกฤทธิ์หลอนประสาท (Hallucinogens) เช่น แอล เอส ดี เอส ที ที ที เอ็ม ที เมสคาลิน ฟริโดไซปรี พลอค กลาสซ์ ทริพส์ เป็นต้น สำหรับประเทศไทยจะพบ แอล เอส ดี มากที่สุด

4. ออกฤทธิ์หลายอย่าง (Mixed) นักการศึกษาหลายท่านได้จัดให้กัญชาเป็นสารเสพติดอีกประเภทหนึ่งที่ออกฤทธิ์หลายอย่าง

5. สารระเหย (Volatile Solvents) เช่น กาว เบนซิน ทินเนอร์ แล็คเกอร์ สีพ่น อีเธอร์ น้ำยาซักแห้ง เป็นต้น

(3) การใช้ยาเสพติดหลายชนิดในเวลาเดียวกัน ในที่นี้หมายถึง การใช้ยาเสพติดมากกว่าหนึ่งชนิดในเวลาเดียวกัน ซึ่งจากข้อมูลพื้นฐานของกองสารวัตรนักเรียนได้พบว่า การใช้ยาเสพติดหลายชนิดนั้นจะมี "บุหรี่" เป็นตัวร่วมในการใช้ทุกครั้ง เช่น การใช้บุหรี่ สุรา, บุหรี่ แล็คเกอร์, บุหรี่ กัญชา, บุหรี่ กัญชา แล็คเกอร์, บุหรี่ กัญชา สุรา, เป็นต้น

มีจำนวนร้อยละ 99.4 ที่ใช้ยาเสพติดหลายชนิดในเวลาเดียวกัน มีเพียงร้อยละ 6 เท่านั้นที่ใช้เพียงชนิดเดียว ในจำนวนดังกล่าวมีร้อยละ 38.9 ที่ใช้ยาเสพติดประเภท สุรา บุหรี่ และกัญชาในเวลาเดียวกัน ร้อยละ 21.8 ที่ใช้บุหรี่กับสารระเหยควบคู่กันไป

จากผลงานวิจัยในอดีตที่ผ่านมาพบว่า การแพร่ระบาดของยาเสพติดให้โทษได้กระจายไปยังกลุ่มประชากรทุกกลุ่ม จากค่าประมาณผู้ติดยาเสพติดทั่วประเทศมีจำนวน 600,000 คน (คลังส่งเสริมสาธารณสุข, 2520 : 1) และจากวารสารเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติรายงานว่าผู้ติดยาเสพติดส่วนมากคือ วัยรุ่นหนุ่มสาวร้อยละ 60-70 มีอายุระหว่าง 16-25 ปี ผู้ติดยาเสพติดอยู่ในเขตเมืองมากที่สุดร้อยละ 70-80 (คณะกรรมการวางแผนพัฒนาสาธารณสุข, 2525-2529:351) ถ้าพิจารณาจากภาคแล้วพบว่าในเขตกรุงเทพมหานครมีจำนวนผู้ใช้ยาเสพติดมากที่สุดร้อยละ 59.9 (ฝ่ายทะเบียนกลาง กองบำนาญรักษา, 2522:6-11) จากผลงานวิจัยสำรวจนักเรียนศึกษาของศาสตราจารย์นายแพทย์ฝน แสงสิงแก้ว (2527) พบว่า การใช้ยาเสพติดในหมู่นักเรียนมีตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพิ่มสูงเรื่อยไปในอัตราปกติจนถึงมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีการดื่มแอลกอฮอล์บ่อยครั้ง การเริ่มใช้กัญชาจะเริ่มตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจของครอบครัว จากรายงานผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาเบื้องต้นเกี่ยวกับปัญหายาเสพติดให้โทษในประเทศไทยและปัญหาที่เกี่ยวข้อง เนื่องกันของ ศาสตราจารย์ ดร. เสรีน พุฒนิทานนท์ (2527) พบว่า บิดามารดาของนักเรียนที่ติดยาเสพติดส่วนใหญ่ติดยาสูบหรือทิกสุรา นักเรียนที่ติดยานั้นติดยาสูบหรือทิกสุรามาก่อน นักเรียนที่ติดยามีความรู้สึกว่าตนได้รับความรักจากบิดามารดาน้อยกว่าเพื่อน ๆ มากกว่านักเรียนที่ไม่ได้ติดยา จำนวนหนึ่งในสี่ของนักเรียนที่ติดยาเริ่มใช้ยาด้วยตนเอง มีประมาณครึ่งหนึ่งที่มีเพื่อนชักจูงให้ใช้ยา นักเรียนส่วนใหญ่ไม่เคยต้องโทษหรือกระทำผิดกฎหมาย นักเรียนที่ติดยารู้เรื่องเกี่ยวกับยาเสพติดจากโรงเรียนและเพื่อน

จากประเด็นปัญหาดังกล่าวข้างต้นจึงเป็นมูลเหตุจูงใจให้ผู้วิจัยมุ่งที่จะศึกษาปัญหาการใช้ยาเสพติดในหมู่นักเรียนในแง่กระบวนการเรียนรู้ทางสังคมมีผลกระทบต่อการใช้ยาเสพติดมากน้อยเพียงใด หรือปัจจัยใดในแง่ของกระบวนการเรียนรู้ทางสังคมที่มีส่วนเกี่ยวข้อง การใช้ยาเสพติดของนักเรียนมากที่สุด ผลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยจะนำไปใช้ในเชิงปฏิบัติการต่อไป

ปัญหาการวิจัย

ผู้วิจัยได้ตั้งประเด็นปัญหาที่ว่า "ทำไมเด็กนักเรียนวัยรุ่นบางคนหรือบางกลุ่ม จึงใช้ยาเสพติด ในขณะที่นักเรียนวัยรุ่นบางคนหรือบางกลุ่มไม่ใช้ยาเสพติด" โดยเน้นเฉพาะ เรื่องการใช้กัญชาและสารระเหย ของนักเรียนวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร และนำกรอบ แนวความคิดทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่างเฉพาะในกลุ่มเพื่อนสนิทและบุคคลสำคัญ เพราะ ทางจิตวิทยาสังคมถือว่าเป็นกลุ่มที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้พฤติกรรมของมนุษย์มากที่สุดกลุ่มหนึ่ง อย่างมาก

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทของการเลียนแบบการใช้ยาเสพติด (กัญชา และสารระเหย)
2. เพื่อศึกษาบทบาทของบิคาบารคาหรือผู้ปกครองในด้านการให้นิยามความหมาย (Definition) ของยาเสพติดและลักษณะการให้การเสริมแรง (Reinforcement)
3. เพื่อศึกษาบทบาทของเพื่อนและคนสำคัญคนอื่นในแง่ของการให้คำนิยามความหมาย (Definition) ของยาเสพติดและลักษณะการให้การเสริมแรง (Reinforcement)
4. เพื่อศึกษาว่าตัวแปรการเลียนแบบ (Imitation) การเสริมแรงทางสังคม (Social - Reinforcement) การเสริมแรงที่ไม่ใช่ทางสังคม (Non-Social Reinforcement) มีผล(แยกจากกัน) ต่อการใช้ยาเสพติดอย่างไร
5. เพื่อศึกษาบทบาทของตัวแปรที่ไม่ได้ระบุไว้ในทฤษฎี คือ ปัญหาส่วนบุคคลและสถานการณ์แวดล้อมเฉพาะหน้ามีผลต่อการใช้ยาเสพติดอย่างไร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สามารถนำเอาความรู้ทางด้านจิตวิทยาสังคม, พฤติกรรมเบี่ยงเบน และอาชญาวิทยา มาประมวลใช้ในการอธิบายพฤติกรรมเบี่ยงเบนของกลุ่มนักเรียนวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานครในความผิดปกติอื่น ๆ นอกเหนือไปจากปัญหาเรื่องยาเสพติดต่อไป
2. นำวิธีการศึกษาค้นคว้านี้ ไปใช้ในการศึกษาปัญหาการใช้ยาเสพติดของนักเรียนต่อไป โดยจะจัดจำแนกประเภทของยาเสพติดที่นักเรียนใช้ ในลักษณะการศึกษาข้อมูลระยะยาวและดูแนวโน้มว่ามีการเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง

3. ผลที่ได้จากการศึกษาค้างนี้ ผู้วิจัยจะนำไปเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจแก่ ครูอาจารย์ ผู้ปกครอง และนักเรียนนักศึกษาในรูปแบบของการจัดทำจุลสาร การสนทนาในสถานศึกษาและเสนอในที่ประชุมสัมมนาครูอาจารย์ หรือผู้ปกครองในโอกาสต่อไป

4. ผลที่ได้จะนำไปใช้แนะ แนว คิดตามแก้ไข และป้องกันนักเรียนนักศึกษาเป็นรายกรณีและรายกลุ่มต่อไป

นิยามตัวแปร (Definition of Variables)

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีตัวแปรที่สำคัญหลายตัวแปร แต่ละตัวแปรได้ถูกกำหนดขอบเขตความหมายหรือให้คำจำกัดความนิยามระดับทั่วไป (General definition) ดังต่อไปนี้

1. การคบหาสมาคม (differential association) หมายถึง การที่บุคคลได้มีการปะทะสังสรรค์กับบุคคลหรือกลุ่มในแวดวงสังคมต่าง ๆ อันถือว่าเป็นบุคคลหรือกลุ่มที่มีความสำคัญหรือเป็นผู้ที่มีความรู้สึกผูกพันอย่างใกล้ชิดจนเป็นเพื่อนสนิทหรือเพื่อนที่ดีที่สุด มักจะไม่มีควมลับต่อกัน เข้าใจกัน ต่างคนต่างเป็นกระเจงเงางซึ่งกันและกัน

2. การให้ความหมายในทางบวกหรือการทำให้ความหมายของความประพฤตินั้นไม่ใช่เป็นสิ่งที่ไม่ดี (positive or neutralizing technique) หมายถึงการใช้ความหมายต่อการใช้สัญชาหรือสารระเหย ในทางที่เป็นประโยชน์มากกว่าได้รับโทษ ไม่ว่าจะเป็ผลต่อทางด้านร่างกายหรือจิตใจของผู้ที่ใช้สัญชาหรือสารระเหย

3. การเลียนแบบ (imitation) หมายถึงการที่บุคคลยอมรับหรืทำตามของ กลุ่ม และนำมาเป็นแบบอย่างความประพฤติของตนโดยเฉพาะการกระทำตามแบบอย่างจากกลุ่มเพื่อนสนิทหรือบุคคลที่มีความสำคัญ หรือจากสื่อมวลชนในด้านต่าง ๆ โดยการถือปฏิบัติตามหรือมีความรู้สึกที่จะต้องทำตามบุคคลอื่น อาจจะกระทำโดยรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวก็ตามซึ่งจะปรากฏออกมาในรูปแบบของความคล้ายคลึงกันทางด้านพฤติกรรม

4. การเสริมแรงที่แตกต่าง (differential reinforcement) หมายถึง การที่บุคคลอื่นเป็นตัวแทนของรางวัลให้กับบุคคล คำว่ารางวัลในที่นี้มิได้หมายถึง การให้เงินหรือสิ่งของที่เป็นวัตถุแท้เพียงอย่างเดียวแต่หมายถึงการให้ความสบายใจ ความ

พึงพอใจ ต้องการให้คนอื่นเห็นคุณค่าของตน ได้รับการยอมรับจากกลุ่ม เป็นต้น การเสริมแรงแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะคือ

4.1 การเสริมแรงทางสังคม (social reinforcement) หมายถึง ปฏิกริยาของบุคคลอื่นไม่ว่าจะเป็นทางวาจา หรือท่าทีในทางที่ดีถือเป็นการเสริมแรงทางบวก แต่ถ้าปฏิกริยาที่บุคคลหนึ่งแสดงต่ออีกบุคคลหนึ่งแล้ว เกิดความรู้สึกที่ไม่สบายใจหรือไม่พึงพอใจ แล้วถือเป็นการถูกลงโทษ หรือได้รับการเสริมแรงในทางลบ

4.2 การเสริมแรงที่ไม่ใช่ทางสังคม (non-social reinforcement) หมายถึงความรู้สึกที่เกิดขึ้นกับตนเอง เช่น การที่บุคคลได้ประเมินตนเองหรือเปรียบเทียบกับบุคคลอื่นหรือเพื่อนในกลุ่มแล้ว ตนเองเกิดความรู้สึกที่ดีขึ้น หรือการที่บุคคลกระทำพฤติกรรมบางอย่างเพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการของตนเองแล้วตนเองมีความสุข มีความพึงพอใจ ถือเป็นการเสริมแรงที่ไม่ใช่ทางสังคมในทางบวก ในทางตรงกันข้ามถ้าพฤติกรรมนั้นกระทำไปแล้วเกิดความรู้สึกต่ำต้อยหรือไม่สบายใจ วิตกกังวล เป็นต้น ถือเป็นการเสริมแรงที่ไม่ใช่ทางสังคมในทางลบ

5. ปัญหาส่วนตัว (personal problems) หมายถึงปัญหาที่เกี่ยวข้องกับความจำเจซ้ำซาก(ความแข็ง)ที่เกิดขึ้นในโรงเรียนหรือที่บ้าน หรือผลการเรียนไม่ดี หรือสถานการณ์ทางสังคมเศรษฐกิจที่บ้านไม่ดี หรืออาการการดูแลเอาใจใส่จากบิดามารดา เป็นต้น

6. ความเย้ายวน (circumstance) หมายถึง สถานการณ์แวดล้อมที่เกิดขึ้นในขณะนั้นเป็นกรณีพิเศษกว่าสภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้นเป็นประจำทุก ๆ วัน เป็นวันที่เปิดโอกาสให้บุคคลสามารถเข้าถึงการใช้ยาเสพติดได้โดยง่าย และในสถานการณ์ขณะนั้นเกิดขึ้นโดยที่ผู้กระทำมิได้คำนึงถึงผลโค้ยผลเสียที่จะได้รับจากการกระทำพฤติกรรมนั้น ๆ แต่ประการใด

7. สารเสพติด หมายถึง กัญชาหรือ/และสารระเหย ซึ่งมีฤทธิ์ปรากฏเป็นอาการร่วมคือ เมื่อเสพเข้าไปถึงจุดหนึ่งแล้วจะเกิดอาการมึนเมา

การใช้กัญชา (marijuana) อาจจะใช้โดยการยัดใส่ในบุหรี่ ใช้น้อง หรือผสมในอาหารหรือ/และเครื่องดื่ม

การใช้สารระเหย (volatile Solvents) สารระเหยมีหลายประเภท เช่น กาว เบนซิน ทินเนอร์ แอลกอฮอล์ สีนํ้า อีเธอร์ น้ำมันชักแห้ง เป็นต้น

8. บุคคลสำคัญ (Significant others) หมายถึง บุคคลที่มีความผูกพันทางบ้านจิตใจ มีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรม และมีผลกระทบทางบ้านจิตใจของบุคคลจะเป็นบุคคลใด จำนวนเท่าใดนั้นจึงขึ้นอยู่กับสถานการณ์แวดล้อม และการตีความของบุคคลในขณะนั้น (บุคคลที่แคร์)